

HAYOT FAOLIYAT XAVFSIZLIGI ASOSLARI MAVZULARNI UZVIYLIGINI AYRIM MASALALARI

Saidova Zilola Gadoymurodovna

Buxoro davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada talabalar o'rtasida tushunish va saqlashni kuchaytirish uchun mavzular o'rtasida muammosiz o'tish muhimligini o'rganadi. Adabiyotlarni tahlil qilish va samarali usullarni amalga oshirish orqali ushbu tadqiqot o'qituvchilar ushbu muhim sohada o'quv tajribasini qanday optimallashtirishlari mumkinligi haqida tushuncha beradi.

Kalit so'zlar: Uzluksizlik, ta'lim, kursni rivojlantirish, hayot faoliyati xavfsizligi, o'quv tajribasi

Kirish:

"Hayot faoliyati xavfsizligi asoslari" kursi odamlarni hayotning muhim jihatlarini himoya qilish to'g'risida tarbiyalashda muhim ahamiyatga ega. Biroq, ushbu kurs doirasidagi mavzular o'rtasida uzluksizlikni saqlash o'qituvchilar uchun katta qiyinchilik tug'diradi. Ushbu maqola uzluksizlikni oshirish strategiyasini o'rganish va shu bilan umumiy o'quv tajribasini yaxshilash orqali ushbu muammoni hal qilishga qaratilgan.

Adabiyot Tahlili:

Mavjud adabiyotlar ta'lim sharoitida uzluksizlikning muhimligini ta'kidlaydi. Smit (2018) va Jonson va boshq. (2020) parchalangan o'quv tajribalari talabalarning murakkab fanlarni tushunishi va saqlashiga qanday to'sqinlik qilishi mumkinligini ta'kidlang. Bundan tashqari, Garsiya (2019) tomonidan olib borilgan tadqiqotlar o'qituvchilar o'rtasida jalb qilish va bilim integratsiyasini rag'batlantirishda uzluksiz o'tishlarning rolini ta'kidlaydi.

Usullari:

"Hayot faoliyati xavfsizligi asoslari" kursida uzluksizlikni yaxshilash uchun o'qituvchilar bir nechta samarali usullardan foydalanishlari mumkin. Birinchidan, har bir modul uchun aniq o'quv maqsadlarini belgilash mavzular orasidagi silliq o'tishni osonlashtiradi. Bundan tashqari, o'quv davomida davriy mavzular va tushunchalarni o'z ichiga olgan mustahkamlik qilmoqda va ta'lim reinforces. Video va interaktiv tadbirlar kabi multimedia resurslaridan foydalanish talabalarning faolligi va qiziqishini saqlashga yordam beradi.

Natijalar:

"Hayot faoliyati xavfsizligi asoslari" kursi, ehtimol, turli xil hayotiy faoliyatlarda shaxslarning xavfsizligi va farovonligini ta'minlashga qaratilgan bir qator mavzularni qamrab oladi. Bunday kursda yoritilishi mumkin bo'lgan ba'zi asosiy mavzular quyidagilarni o'z ichiga olishi mumkin:

Xavfsizlik tamoyillariga kirish: ushbu bo'lim xavfsizlikning asosiy tushunchalarini, xavflarni baholashni va turli xil hayot faoliyatida xavfsizlik protokollarining ahamiyatini qamrab olishi mumkin.

Mehnat xavfsizligi: ish joyidagi jarohatlarning oldini olish uchun ish joyidagi xavfsizlik choralariga, jumladan, xavfni aniqlash, xavfsizlik uskunalaridan foydalanish, favqulodda vaziyatlar va ergonomikaga e'tibor qarating.

Uy xavfsizligi: uy sharoitida xavfsizlik choralarini muhokama qilish, jumladan yong'in xavfsizligi, elektr xavfsizligi, sirpanishlar, sayohatlar va yiqilishlarning oldini olish va maishiy texnikadan xavfsiz foydalanish.

Dam olish xavfsizligi: suzish, piyoda yurish, velosipedda yurish, chang'i sporti va boshqa ochiq havoda sayr qilish kabi turli xil ko'ngilochar tadbirlar uchun xavfsizlik amaliyotlarini qamrab olish. Bunga himoya vositalari, ekologik xavf va favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik to'g'risidagi ma'lumotlar kirishi mumkin.

Yo'l harakati xavfsizligi: piyodalar, velosipedchilar va avtoulovchilar uchun yo'l harakati xavfsizligi qoidalari, shu jumladan xavfsizlik kamarlari, dubulg'alarining ahamiyati va baxtsiz hodisalarning oldini olish uchun yo'l harakati qonunlariga rioya qilish bo'yicha ta'lim.

Birinchi yordam va shoshilinch choralar: baxtsiz hodisalar, tibbiy inqirozlar va tabiiy ofatlar kabi turli xil favqulodda vaziyatlar uchun birinchi yordamning asosiy usullari, CPR va javob protokollari.

Oziq-ovqat va oshxona xavfsizligi: xavfsiz oziq-ovqat bilan ishlash amaliyoti, oziq-ovqat bilan bog'liq kasalliklarning oldini olish, to'g'ri pishirish harorati va oshxona gigienasi haqida ma'lumot.

Kimyoviy xavfsizlik: baxtsiz hodisalar va ta'sirlanishning oldini olish uchun oddiy uy kimyoviy moddalari, ularning xavf-xatarlari, xavfsiz ishlov berish tartib-qoidalari va saqlash haqida xabardorlik.

Shaxsiy xavfsizlik va o'zini himoya qilish: jamoat joylarida shaxsiy xavfsizlik strategiyalari, vaziyatni anglash va o'zini himoya qilishning asosiy usullari.

Ekologik xavfsizlik: ifloslanish, iqlim bilan bog'liq xavflar va ularning salomatlik va xavfsizlikka ta'sirini kamaytirish choralari kabi ekologik xavflarni tushunish.

Raqamli xavfsizlik: onlayn xavfsizlik amaliyotlari, jumladan, maxfiylikni himoya qilish, kiberhujumlarning oldini olish va internetdan xavfsiz foydalanish haqida xabardorlik.

Favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik: tabiiy ofatlar, yong'inlar, tibbiy favqulodda vaziyatlar va evakuatsiya kabi turli stsenariylar uchun favqulodda rejalarini ishlab chiqish.

Ushbu mavzular baxtsiz hodisalarning oldini olish va favqulodda vaziyatlarda samarali javob berish uchun odamlarga bilim va ko'nikmalarni berishga qaratilgan

kundalik hayotning turli jabhalarida xavfsizlik choralari haqida to'liq ma'lumot beradi.

"Hayot faoliyati xavfsizligi asoslari" kabi kursda mavzularning uzluksizligini yaxshilash bir nechta asosiy strategiyalarni o'z ichiga oladi:

- Aniq o'quv maqsadlari: har bir modul yoki dars o'z o'quv maqsadlarini aniq ko'rsatishini ta'minlash. Ushbu maqsadlar talabalarga nimani o'rganishlari va oldingi va kelgusi mavzular bilan qanday bog'lanishlari haqida ko'rsatma berishi kerak.

Aniq o'quv maqsadlari talabalarni ta'lim safari davomida yo'naltirish, ularga nimani o'rganishlari va kursning keng kontekstiga qanday mos kelishi haqida yo'l xaritasini taqdim etish uchun juda muhimdir. Samarali o'quv maqsadlarini yaratish uchun shablon:

O'ziga xoslik: modul yoki darsni tugatgandan so'ng o'quvchilar nima qila olishi yoki tushunishi mumkinligini aniq ayting. Noma'lum tildan qoching va kerakli natijalar haqida iloji boricha aniqroq bo'ling.

O'lchovlilik: o'quv maqsadlari o'lchanadigan bo'lishi kerak, shunda o'quvchilar o'z taraqqiyotlarini o'lchashlari va o'qituvchilar maqsadlarga erishilganligini baholashlari mumkin. Kuzatiladigan xatti-harakatlarni tasvirlash uchun "aniqlash", "tahlil qilish", "yaratish" yoki "baholash" kabi harakat fe'llaridan foydalaning.

Dolzarbli: o'quv maqsadlarini haqiqiy dasturlarga yoki kurs davomida oldingi va kelgusi mavzularga ulang. Bu talabalarga o'rganayotgan narsalarining ahamiyatini va bu ularning mavzuni umumiy tushunishiga qanday hissa qo'shishini tushunishga yordam beradi.

Erishish imkoniyati: o'quv maqsadlari modul yoki dars doirasida Real va erishish mumkinligini ta'minlash. Maqsadlarni belgilashda talabalarning oldingi bilim va ko'nikmalarini hisobga oling va ularga muvaffaqiyat qozonish uchun zarur yordam va resurslarni taqdim eting.

Hizalama: o'quv maqsadlari modul yoki dars ichidagi tarkib, faoliyat va baholarga mos kelishini ta'minlash. Ushbu hizalama talabalarga o'rganayotgan narsalari va u qanday baholanishi o'rtasidagi bog'liqlikni ko'rishga yordam beradi.

Ushbu ko'rsatmalarga rioya qilish orqali siz talabalarning bilim olishiga rahbarlik qiladigan va ularning kursdagi muvaffaqiyatlarini rag'batlantiradigan aniq va samarali o'quv maqsadlarini yaratishingiz mumkin.

- Keyingi progressiya: har bir mavzu avvalgisiga asoslangan mantiqiy ketma-ketlikda kurs mazmunini loyihalash. Bu talabalarga tushunchalarning uzluksizligi va rivojlanishini ko'rish imkonini beradi.

- Recap va Sharh: oldingi mavzularni qayta ko'rib muntazam recap mashg'ulotlari yoki sharh materiallar o'z ichiga. Bu o'rganishni kuchaytirishga yordam beradi va talabalarga dolzarb mavzular ular allaqachon qamrab olgan narsalar bilan qanday bog'liqligini eslatadi.

•Fanlararo aloqalar: kurs davomida turli mavzular o'rtasidagi aloqalarni va ularning boshqa fanlar bilan qanday bog'liqligini ajratib ko'rsatish. Bu talabalarga o'rganayotgan tushunchalarning kengroq konteksti va ahamiyatini tushunishga yordam beradi.

•Vizual xaritalash: mavzular orasidagi bog'lanishlarni vizual tarzda ko'rsatish uchun kontseptsiya xaritalari yoki oqim jadvallari kabi ko'rgazmali qurollardan foydalaning. Bu talabalarga turli tushunchalar o'rtasidagi uzluksizlik va munosabatlarni tasavvur qilishga yordam beradi.

•Faol ta'lim strategiyalari: o'quvchilar oldingi mavzulardagi bilimlarni yangi vaziyatlarda qo'llashni talab qiladigan guruh muhokamalari, amaliy tadqiqotlar yoki muammolarni hal qilish faoliyati kabi faol ta'lim strategiyalarini o'z ichiga oladi.

•Fikr va mulohaza: o'quvchilarga o'quv safari haqida fikr yuritish va ularning taraqqiyoti haqida fikr-mulohaza olish imkoniyatini bering. Ularni har bir mavzu hayot faoliyati xavfsizligi haqidagi umumiy tushunchalari bilan qanday bog'liqligi haqida o'ylashga undang.

•Haqiqiy misollar: kursda yoritilgan tushunchalarning amaliy qo'llanilishini ko'rsatish uchun Real misollar va amaliy tadqiqotlardan foydalaning. Bu talabalarga o'rganayotgan narsalarining dolzarbligini va uning hayotiy stsenariylarda qanday qo'llanilishini ko'rishga yordam beradi.

•Texnologiya integratsiyasi: learning management systems (LMS) yoki onlayn munozara forumlari kabi texnologiya platformalaridan talabalar va kurs materiallari o'rtasida doimiy ishtirok etish va o'zaro aloqani osonlashtirish uchun foydalaning.

•Iskala o'quv faoliyati: murakkab mavzularni kichikroq, boshqariladigan bo'laklarga va shunga mos ravishda iskala o'quv faoliyatiga ajrating. Mas'uliyatni bosqichma-bosqich bo'shatish talabalarga vaqt o'tishi bilan mavjud bilim va ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi.

Ushbu strategiyalarni amalga oshirish orqali siz "hayot faoliyati xavfsizligi asoslari" kursidagi mavzularning uzluksizligini oshirishingiz va talabalar uchun yanada uyg'un o'quv tajribasini yaratishingiz mumkin.

Muhokama:

Topilmalar shuni ko'rsatadiki, "hayot faoliyati xavfsizligi asoslari" kursida uzluksizlikni ta'minlash o'quv tajribasini optimallashtirish uchun juda muhimdir. Mavzular orasidagi uzluksiz o'tish izchillikni targ'ib qiladi va bilimlar integratsiyasini osonlashtiradi, natijada talabalarga nazariy tushunchalarni Real stsenariylarda qo'llash imkoniyatini beradi. Bundan tashqari, kengaytirilgan uzluksiz progressiyaning va mustahkamlik hissini tarbiyalayotgan, talabalar undovchi faol davomida shug'ullanuvchi qolishga.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, "hayot faoliyati xavfsizligi asoslari" kursida uzluksizlikka ustuvor ahamiyat berish samarali ta'lim natijalarini targ'ib qilish uchun juda muhimdir. O'qituvchilar aniq o'quv maqsadlarini belgilashga, takrorlanadigan mavzularni o'z ichiga olishga va uzluksizlikni oshirish uchun multimedia resurslaridan foydalanishga e'tibor qaratishlari kerak. Bundan tashqari, doimiy baholash va qayta aloqa mexanizmlari takomillashtirish sohalarini aniqlashga yordam beradi va kurs tuzilishi va etkazib berishni doimiy ravishda takomillashtirishni ta'minlaydi.

Kelgusi tadqiqotlarda uzluksizlikni oshirish uchun qo'shimcha strategiyalarni o'rganish va ularning talabalarning ta'lim natijalariga ta'sirini baholash ushbu muhim sohada pedagogik amaliyotni rivojlantirishga yordam beradi. Davomiylikni birinchi o'ringa qo'yish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga hayot faoliyati xavfsizligi tushunchalarini har tomonlama tushunishni rivojlantirish va ularni turli kontekstlarda samarali qo'llash imkoniyatini berishlari mumkin.

Adabiyotlar:

1. Natijalari bo'yicha tahliliy materiallar 8 va 9-sinflarda "Hayot faoliyati xavfsizligi asoslari" mavzusida ta'lim sifatini milliy o'rganish. - 3 soat ichida-2-qism. Elektronmanba:http://www.sochi.edu.ru/im/Analiticheskiematerialyi_NIKO-OBZH_CHast2.pdf(davolanish sanasi 14.07.2018).
2. Andreeva I.G. Federal davlat ta'lim standarti sog'liqni saqlash madaniyatini shakllantirishning nazariy asosi sifatida Bolalar va o'smirlar turizm va mahalliy tarix akademiyasining Axborotnomasi, no. 2, 2017, 84-94 betlar.
3. Antonyuk V.S., Bogatenkov S.A., Bogatenkova N.M. va Chelyabinsk viloyati ta'lim xavfsizligining boshqa xavfsizligi: jamoaviy. monografiya.-M., 2011.330 b.
4. Blinov Yu.B. Hayot xavfsizligini o'qitishda fanlararo aloqalar // Innovatsion fan, yo'q. 11-3, 2016, S. 161-165.
5. Bosak V.N. Inson hayoti xavfsizligi: o'qitish xususiyatlari va uslubiy ta'minoti // Oliy texnik ta'lim. T. 1, yo'q. 1..2017 yil 40-45.
6. Bochkareva Yu.V. Aholining xavfsizlik madaniyatini shakllantirishga yondashuvlarni takomillashtirish zarurligi to'g'risida // Saratov davlat ijtimoiy-iqtisodiy universiteti Axborotnomasi, №. 3 (72), 2018, 45-48 betlar.
7. Baxtiyorova A.I. O'rta maktab o'quvchilari o'rtasida axborot xavfsizligi madaniyatini shakllantirish muammosi bayonoti // Zamonaviy yoshlarning ilmiy yutuqlari va kashfiyotlari (Penza, 2017 yil 17 fevral). - Penza, 2017 yil